

Uunga:

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Naalakkersuisoqarfik
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfik

Nunami Namminermi Pissutsinut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik
Pinngortitamut Avatangiisinullu immikkoortortaarfik

Inuussutissarsiuteqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
Kalaallit Nunaanni Takornariaqarneq Inuussutissarsiuteqarnerlu pillugit Siunnersuisoqatigiit

Kommuneqarfik Sermersooq
Pinngortitamut Avatangiisinullu Immikkoortortaq

Nuuk, 8. juuli 2010

Qipoqqarniarnermut arfernillu takornariarluni angalasarnernut tunngasoq.

Ukioq manna juunimi Marokkomi Nunat Tamalaat Arfanniarneq pillugu Ataatsimiititaliar-suani (IWC) ataatsimiittoqarnerani kalaallit 2010-miit 2012-ip tungaanut ukiumut qulingilua-nik qipoqqartassinneqarput. Immikkoortut tullinnguuttut makku pillugit ingerlatsivimmu er-seqqissaateqarniarput.

Piujuartitsilluni piniarneq: Ukiumut qulingiluanik qipoqqartoqartarnerata Kalaallit Nuna-a-ta imartaani qiporaqatigiit nungutaanissaannut navianaataassanngitsoq qularutiginaq oqaati-gisinnaavarput. Ukiuni kingullerni kisitsisarsimanerit takutippaat qiporaqatigiit ukiumut 9 %-inik amerleriartartut 2007-imilu Kitaata imartaa 3000-it missaanni qiporaqarpoq.

Uumasoqatigiinnik kisitsisarnerni nalorninartut ilanngukkaluaraanniluunniit aamma ukiumut qulingiluanik qipoqqartoqartaraluarpuunniit qiporaqatigiit amerliartuinnartussaarpasipput.

Qipoqqaat angalasarnerat: Qipoqqaat Kitaata imartaata ilaaniittartut aammalu aasakkut ne-riniarlutik imartanut tamakkununnga pigaangamik Avannamukartarlutillu Kujammukartartut qaammataasakkut aallakaatitsissutit takutippaat. Qipoqqaat arlalinnik sivisunerusumik uninngaarfisartakkaminnik uninngaartarfeqarput sukkasuumillu uninngaartarfimmiit unin-gaartarfimmut allamukartarput (Heide-Jørgensen & 2007, aamma maannakkut misissuinerit).

Qipoqqaat sarpiinik assilisanik misissueqqissaarinerit takutippaat qipoqqaat neriniartillutik sumiiffinnut assigiinnut tamakkununnga utikattartut. Nuup Kangerluani qipoqqaat qassit ukiup siuliani aamma kangerlummi tassaniissimanersut Pinngortitaleriffimmi misissoruttu-lerparput. 2007-imi qipoqqaat Nuup Kangerluani assilineqartut 2008-mi aamma tamaani assi-lineqarsimasut maannakuugallartoq misissuinerit takutippaat (Boye et al, in press, aamma maannakkut misissuinerit).

Nuup Kangerluani qipoqqaat: 2007-ip aamma 2010-p akornani ukiut tamaasa qipoqqaat 20-it angullugit amerlassusillit ”kinaassusersisarpavut”. Naak 2007-imi maajimiit 2010-mi juunimut Nuup Kangerluani qipoqqarnik 250-ingajannik ”kinaassusersaraluarluta” qipoqqaat assigiinngitsut 43-t kisimik nalunaarsorneqarsimapput. Tutsuiginartumik sulii missingiisinaannikkaluarpugut, mannaalu tikillugu qipoqqaat Nuup Kangerluata ”nerisassaasivianiittartut amerlavallaarpasinngitsut paasinarpoq.

Sumiiffinni allani qipoqqarnik takornariartitsisoqartarnera pillugit paasissutissaateqanngilagut.

Qipoqqarniartarnerup takornariaqarnermut sunniutai pillugit nalornineq: Sumiiffinni arfernik takornariartitsiffiusartuni qipoqqarniarnerup sunniutigisinnaasaanik ilisimasaqanngilagut. Qiporaqarpiannngitsunili aamma takornariarpassualinni qipoqqarniartoqarnerulerpat siunissami arfernik takornariartitsisarnerit ikileriassanersut nalornissutigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Fernando Ugarte

Uumasunut Miluumasunut Timmissanullu Immikkoortortaarfimmi Pisortaq

feug@natur.com

Referencer

Boye, T.K., Simon, M. & Madsen, P. T. *In press*. Habitat use of humpback whales in Godthaabsfjord, West Greenland, with implications for commercial exploitation. *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom*.

Heide-Jørgensen, M. P., & K. L. Laidre. 2007. Autumn-space use patterns of humpback whales (*Megaptera novaeangliae*) in West Greenland. *Journal of Cetacean Research and Management* 9(2):121-126.